

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobkyně: **D. H.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, v řízení o žalobě žalobkyně proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 4. 7. 2007, č. j. X, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 22 Cad 120/2007, o návrhu na vyloučení samosoudkyně Krajského soudu v Brně z projednávání a rozhodování této věci

t a k t o :

Samosoudkyně Krajského soudu v Brně JUDr. Eva Lukotková **n e n í v y l o u č e n a** z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 22 Cad 120/2007.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně podala dne 23. 8. 2007 u Krajského soudu v Brně žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 7. 2007, č. j. X, kterou doplnila podáním ze dne 10. 9. 2007. V žalobě namítala nesprávné posouzení zdravotního stavu, a navrhovala, aby soud rozhodl rozsudkem tak, že je pro nepříznivý zdravotní stav neschopna výkonu jakéhokoliv zaměstnání a přiznává se jí plný invalidní důchod od 23. 8. 2004.

Žalobkyně současně v doplnění žaloby ze dne 10. 9. 2007 vznesla námitku podjatosti vůči samosoudkyni JUDr. Evě Lukotkové, s odůvodněním, že stejná samosoudkyně rozhodoval v téže věci pod sp. zn. 22 Ca 310/98, již v roce 1998, kdy žalobu žalobkyně o přiznání plného invalidního důchodu zamítla. Podle názoru žalobkyně samosoudkyně tehdy nerozhodovala objektivně na základě všech předložených či soudu dostupných lékařských zpráv.

Krajský soud v Brně věc dne 18. 9. 2007 předložil Nejvyššímu správnímu soudu podle § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) k jejímu rozhodnutí. Samosoudkyně JUDr. Eva Lukotková k námitce podjatosti uvedla, že skutečnost, že rozhodovala v jiné věci právní záležitost žalobkyně není důvodem vyloučení soudce (§ 8 odst. 1 s. ř. s.). Současně prohlásila, že nemá žádný osobní vztah k věci, k účastníkům řízení ani není zainteresovaná na výsledku řízení.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Podle § 8 odst. 3 téhož zákona soudce, který zjistí důvod své podjatosti, oznámí takovou skutečnost předsedovi soudu a v řízení zatím může provést jen takové úkony, které nesnesou odkladu. Předseda soudu na jeho místo určí podle rozvrhu práce jiného soudce nebo jiný senát. Má-li předseda soudu za to, že není dán důvod podjatosti soudce, nebo týká-li se věc předsedy soudu, rozhodne o vyloučení Nejvyšší správní soud usnesením, a jde-li o soudce Nejvyššího správního soudu, jiný jeho senát.

Integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezájatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy ČR). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům), o nichž je schopen relativně přesně referovat toliko soudce sám. Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěží našla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širě, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšmu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezájatý vztah. Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 370/04).

Z návrhu na vyloučení samosoudkyně Krajského soudu v Brně, podaného žalobkyní dne 10. 9. 2007, vyplývá, že námitku podjatosti odůvodňuje rozhodováním dotčené samosoudkyně ve věci žalobkyně v minulosti (1998), v jiném (dřívějším) soudním řízení. Žalobkyně bez bližšího upřesnění namítala, že JUDr. Eva Lukotková nerozhodovala objektivně na základě všech předložených či soudu dostupných lékařských zpráv. Jak plyne ze shora uvedeného ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s., věty třetí, důvodem pro vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v jeho rozhodování v jiné věci, tedy v tomto případě v rozhodování JUDr. Evy Lukotkové v jiné věci žalobkyně, byť se taktéž týkající invalidity žalobkyně. O jinou věc se jedná zejména z toho důvodu, že se při jejím rozhodování vycházelo ze zdravotního stavu žalobkyně v jiném období, a předmětem přezkoumání soudem bylo jiné rozhodnutí žalované, vydané s ohledem na tehdy zjištěný skutkový stav.

V posuzované věci tak Nejvyšší správní soud důvodnost námítky podjatosti označené samosoudkyně neshledal. Žalobkyně v podstatě jen brojí proti tomu, že jejímu návrhu v jiné dřívější věci dotčená samosoudkyně nevyhověla. To však podle výslovného znění

zákona nemůže být důvodem pro vyloučení soudce z projednávání věci. Nejde tu o „předchozí soudní řízení“; takový případ by mohl nastat jen tam, kde by soudce, který o věci rozhodoval u nižší instance, měl rozhodovat také v řízení opravném (srov. Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2003, č. j. Nao 2/2003).

Vzhledem k tomu, že důvod uplatňovaný žalobkyní tj. vyloučení samosoudkyně pro okolnost, ke které došlo v jiném soudním řízení, není důvodem způsobilým vyvolat pochybnosti o nepodjatosti samosoudkyně, která v dané věci má rozhodovat, a dále vzhledem k tomu, že sama tato samosoudkyně se necítí být z projednávání a rozhodnutí věci vyloučena, neshledal čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu návrh žalobkyně na vyloučení samosoudkyně z projednávání a rozhodování této věci důvodným, a rozhodl proto tak, že výše jmenovaná samosoudkyně není z projednávání a rozhodování věci, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 22 Cad 120/2007, vyloučena.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. října 2007

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu